

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ.

— Καθ' ἣν ἐποχὴν περιοδικὰ πάντοτε εἰδήσεις πείθουσιν ἡμᾶς, ὅτι ἡ ἄλλοτε σπανίως ἐπαπειλούσα τὴν Εὐρώπην χολέρα κατήντησεν εἰς τὰς ἡμέρας μας ἐνδημικὴ σχεδὸν ἐν τῇ ἡπείρῳ ταύτῃ νόσος, δὲν εἶνε ἀκαιρὸς ἴσως ἡ δημοσίευσις ὀλίγων βιογραφικῶν σημειώσεων περὶ μιᾶς συμπαθεστάτης ἐπιστημονικῆς ἐξοχότητος, τοῦ διασήμου βακτηριολόγου Ροβέρτου Κώχ, οὗ παρεθέσαμεν ἤδη καὶ λαμπρὰν εἰκόνα. Παρῆλθον αἱ θορυβώδεις σεβασμοὺ καὶ θαυμασμοὺ πρὸς τὸν ἐξοχὸν ἄνδρα ἐνδείξεις ἀπὸ μέρους καὶ τῶν Γερμανῶν καὶ τῶν ἄλλων, διδασκτικώτερος ὅμως τοῦ θορύβου τούτου εἶνε ὁ σύντομος αὐτοῦ χαρακτηρισμός. Μόλις τεσσαρακοντούτης εἶνε ὁ Κώχ, εἰκοσαετῆς ὅμως ἔδωκε λαμπρὰς διδασκορικὰς ἐξετάσεις καὶ τὸν λάμποντα διδασκορικὸν του τίτλον περιέφερεν εἰς μικρότατα χωρία, ὅπου πάντοτε εἶχε νὰ πολεμῇ κατὰ δυσμενεστάτης τύχης. Μετ' ὅλην ὀκταετίαν ἀηδεστάτου περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνος διωρίσθη εἰς ἄσχημόν τινα ὑγειονομικὴν θέσιν, μὲ τὸν μικρὸν του ὅμως μισθόν, τὴν ἀνήκουστον λιτότητα καὶ τὴν παροιμιώδη, γερμανικὴν δὴλ., καρτερικότητα καὶ ἐπιμέλειάν του ἐπεδόθη εἰς παντοῖα μικροσκοπικὰ πειράματα, τῶν ὅποιον καρπὸς ὑπῆρξεν ὁ μέγας τῶν ἡμερῶν μας ἐπιστημονικὸς θρίαμβός του. Αἱ ἐρευνᾶί του περὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν βακτηριδίων τοῦ ἀνθρακὸς καὶ αἱ ἀνακαλύψεις τῶν νοσηρῶν παραγόντων τῆς πυματώσεως καὶ τῆς χολέρας δὲν εἶνε κατορθώματα καὶ εὐρήματα τῆς τύχης, ἀλλὰ καρποὶ τῆς ἀκριβολόγου καὶ τελείας ἐρευνητικῆς μεθόδου του. Καὶ ὅποση σημασίαν καὶ σπουδαιότητα ἔχουσι τὰ ἀποτελέσματα τῶν μελετῶν του τὸ αἰσθάνεται ἀκόμη καὶ ἐκεῖνος, ὅστις οὐδεμίαν γινώσκιν ἔχει τῆς ἱατρικῆς. Ὁ ἐπιστήμων ἐνδιαφέρεται μᾶλλον νὰ πεισθῇ περὶ τῆς ἀληθείας τῶν πληροφοριῶν, τῶν διδομένων περὶ τῆς φύσεως, τῆς μορφῆς καὶ τῶν ζωικῶν συνθηκῶν τῶν μασματικῶν ἐκείνων σπερμάτων, ἅτινα ἀπεδείχθησαν ὅτι εἶνε οἱ εἰδικοί παράγοντες τῆς ἀναπτύξεως καὶ διαδόσεως τῶν οἰκείων νόσων. Ὁ δὲ κοινὸς ἄνθρωπος ὀλίγον φροντίζει περὶ τούτου, μεριμνᾷ δὲ μόνον περὶ τῆς ὑγείας του καὶ θέλει νὰ μάθῃ ἐν πρώτοις ὅποια τις ἐξ ὅλων τούτων ἀτομικὴ ὠφέλεια δύναται διὰ τὴν κατάστασιν τοῦ σώματός του νὰ προκύψῃ. Ἀμφότεραι αἱ ἀπαιτήσεις αὗται, ἡ τε ἐπιστημονικὴ καὶ ἡ πρακτικὴ, εἶνε δυσκολώτατον νὰ ἐκπληρωθῶσι συγχρόνως, διότι ἡ τελευταία δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὅψιν μόνον μετὰ τὴν διεξαγωγὴν πολλῶν ἀκόμη πειραμάτων, μελλόντων νὰ ὀριμώσωσιν ἐπὶ τοῦ δένδρου τῆς νεωτέρας ὑγεινῆς. Εἶνε φανερόν ὅτι αὕτη πρῶτον μέλημα ἔχει νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ αἷτια νόσων, τῶς ἀνιάτων νομιζομένων, καὶ ἔπειτα σκοπεῖ νὰ προβῇ καὶ εἰς τὴν θεράπειαν ἢ τὸν περιορισμὸν αὐτῶν. Τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ πρώτου ὅρου ὀφείλομεν εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Κώχ, ὁρίσαντος τοὺς παράγοντας τριῶν σοβαρωτάτων λοιμῶν, ὧν ἡ διάδοσις ἦτον εἰς ἡμᾶς προηγουμένως αἰνιγματώδης καὶ ἡ ἀποφυγὴ ἀδύνατος. Διὰ νὰ ἐκπληρωθῇ δὲ καὶ ὁ δεῦτερος ὅρος ἡ κυβέρνησις τῆς Γερμανίας ἀνέθετο εἰς τὸν „πατέρα τῶν Βακτηριδίων“ τὴν διεύθυνσιν τοῦ νεοστὶ ἰδρυθέντος ἐν Βερολίνῳ ὑγειονομικοῦ καταστήματος, παραρτήματος τῆς ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ βερολιναίου Πανεπιστημίου, καὶ ἐχορήγησεν αὐτῷ πάντα τὰ μέσα, ὅπως δυνήθῃ ὅσον ἐνεστί τελειότερον νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν πρὸς ἀποτροπὴν τῶν νόσων ἀκριβῆ μεθόδον του.

— Τὸ κοινοβούλιον συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ἐλληνικῆς γραμματικῆς καὶ τῇ βοηθείᾳ τῆς ἡμετέρας εἰκόνας μεταβάλλεται εἰς *κυνοβούλιον*, ὅταν κύνης ἀντὶ ἀνθρώπων, ὅταν σκυολόγιον ἀντὶ πατέρων τοῦ ἔθνους ἀποτελοῦσι τὴν ἐν αὐτῷ βουλευομένην ἀντιπροσωπείαν. Τίς οἶδε πόθεν λαβὼν ἀφορμὴν εὐφυῆς τις ζωγράφος ἠθέλησε τίς οἶδε τίνος ἔθνους νὰ διακωμωδῇ τὴν Βουλὴν διὰ τοῦ ἀστείου τούτου ἔργου του, ὅπερ οἱ ἡμέτεροι ἀναγινώσται δύνανται ἀνάγκως καὶ κατὰ βούλησιν νὰ σχολιάσωσι. Δὲν παρελείφθησαν τὰ ὑλακτοῦντα ἀκροατήρια, ἀπειλούμενα νὰ ἐκκενωθῶσιν, οὐδ' ἐλησμονήθη νὰ ἐκτεθῇ εἰς τὰ ὅμματά τῶν

θεατῶν εἰς παρὰ τὰς βαθμίδας τοῦ Προεδρείου κοιμώμενος βουλευφόρος, ὃ *κύνης τ' ἐπιτετράφεται καὶ τόσσα μέμνηεν*. Ἄλλοι πάλιν φαίνονται ἀδιάφοροι εἰς τὰ ὑλακτούμενα, ἄλλος προδίδεται ὡς ἔχων ἀπόφασιν νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ Προέδρου τὸ γαύγισμα, ἄλλος ἐκφράζει ἀποδοκιμασίαν δεικνύων τοὺς κυνόδοντάς του, ἄλλος διὰ δῆγματος ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ ἄλλου εἰς τὴν ἐμφάνισιν τοῦ λευκοῦ ἀγγελιαφόρου, πρὸς ὃν στρέφεται καὶ ὁ Πρόεδρος δεικνύων τὸ ἐνδιαφέρον του δι' ὑλικωτέρας ἐντάσεως τῆς ἀκοῆς του. Τί ἔχει νὰ νὰ γείνη μὲ σύγκλησιν τοιαύτης βουλῆς; (Ἐρρέτω ὁ κακὰ βουλευόμενος!)

— Καὶ τί ἄλλο ὀφείλομεν ἀκόμη νὰ προσθέσωμεν εἰς τὴν ἀριστοτεχνικὴν περιγραφὴν τοῦ ἡμετέρου κ. Σκυλίσης; — Στρέψατε τὸ φύλλον, καὶ θὰ ἴδῃτε ἀφ' ἐνὸς μὲν τὸ ἀγλαὸν μέλαθρον καὶ τὸν περίεξ αὐτοῦ ἐπίγειον παράδεισον, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἓνα ἀνθρώπινον καρπὸν τοῦ μυθώδους δένδρου οὐακ-οὐακ. Ἡ ἱστορία τοῦ Μονοίκου εἶνε φρικώδης τραγωδία ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους. Τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἀνελίσσονται τὰ σπαραξίκαρδια συμβάντα, διὰ λαμπρῶν χρωμάτων μᾶς τὸν περιέγραψεν ὁ κ. Σκυλίσης· τὰ πρόσωπα εἶνε Κάρολος ὁ Γ'. Γριμάλδης, ἡγεμὼν τοῦ Μονοίκου καὶ ἰδιοκτῆτης τοῦ κυβευτηρίου, εἶτα ὁ κ. Δυπρεσουά, διευθυντὴς αὐτοῦ· μετ' αὐτὸν ἔρχονται ὁ Γάϊος, ὁ Τίτιος, ὁ Σεμπρώνιος, δοῦλοι τοῦ διευθυντοῦ (croupiers). Κατόπιν ὁ βαρὼνος Χ. ὁ ἐμποροῦπάλληλος Ν. ὁ κόμης Ω. ὁ πρίγκηψ Γ. ὁ ἀγύρτης Ζ. (ὕπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν διατελόν), καλοὶ φίλοι καὶ γείτονες ἐν ταῖς αἰθούσαις τοῦ χαρτοπαιγνίου. Ἀντιπροσώπους τοῦ γυναικείου φύλου ἔχομεν τὴν μαρκησίαν Α. τὴν δραπέτιδα θαλαμηπόλον Β. τὴν πριγκίπισσαν Κ. τὴν δεσποινίδα Σιλβίαν (ὕπὸ ἀστυνομικὴν ἐποπτείαν), τὴν βαρωνίδα Χ. Ἐκτὸς αὐτῶν παρουσιάζονται ἐπὶ σκηνῆς καὶ διάφορα βωβὰ πρόσωπα, ὅσων πολλοὶ πάσχοντες τὸν στόμαχον προγαστρορες, ἐξηντλημένοι φθισικοὶ, διεθνεῖς βλάκες καὶ μπούφοι, παρισταναὶ ἐταῖραι, ἀστυνομικοὶ κλητῆρες καὶ νεκροθάπται. Αἱ σκηνογραφίαι εἰς τὴν πρώτην πρᾶξιν συμπληροῦνται διὰ πολλοῦ ψιμυθίου, ὀξέων ἀρωμάτων, ἀποκεχαινωμένων μελῶν, καμπανίτου· εἰς τὴν δευτέραν, τρίτην καὶ τετάρτην βλέπομεν πανταχοῦ *ρολίνα* καὶ *τριαντασάρανα* καὶ πολλὰ χρήματα, εἰς δὲ τὴν τελευταίαν τὰ πάντα ἀντικαθιστᾷ ἐν πιστόλῳ, ἐν περιστροφῳ, ἐν ἐγγχειρίδιον ἢ σχοινίον, ἐν φέρετρον καὶ δύο-τρία πτυάρια.

Ἡ σπαρακτικὴ αὕτη τραγωδία ἐπαναλαμβάνεται δις καὶ τρίς τῆς ἐβδομάδος, οὕτως ὥστε ἔπαυσε πλέον νὰ ἐμπούῃ καὶ τὴν ἐλαχίστην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἐπὶ τόπου θεατάς. Αὐτοὶ ἀπ' ἐναντίας λαμβάνουσιν ἐνεργὸν μέρος, κατέρχονται ἀπὸ τῶν θεωρείων των, γελῶντες καὶ ἀστειοῦμενοι παρέρχονται πρὸ τῶν ἀλείρων πτωμάτων τοῦ αἵσχους καὶ εἰσέρχονται εἰς τὰς ἐκ τοῦ χρυσοῦ ἀπαστραπτούσας αἰθούσας διὰ ν' αὐξήσωσιν τὸν ἀριθμὸν τῶν θυμάτων τῆς αὐρινῆς τραγωδίας.

Αἵσχος — καταστροφὴ — αὐτοκτονία! Ταῦτα εἶνε τὰ σύμβολα πάντων τῶν ἐν ταῖς κυβευτηρίαις τοῦ Μόντε-Κάρλο, ἐναντίον τοῦ ὁποῦ ἐκαστον χειμῶνα αἱ ἰταλικά ἐφημερίδες κηρύττουσι τὸν πόλεμον καὶ τὸ Κοινοβούλιον πολιορκεῖται ὑπὸ τῶν ὑποβαλλόντων ἀναφορὰς πρὸς περιορισμὸν τοῦ κακοῦ. Ἐν Λονδίνῳ ὑπάρχει ἐταιρεία ἐναντίον τῶν κυβευτηρίων, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ φιλανθρώπου Θόμψων, ἔχουσα μετὰ τῶν πολλῶν μελῶν της καὶ οὐκ ὀλίγους ἐπισήμους Γερμανοὺς, ἐν οἷς καὶ τὸν Βίσμαρκ.

Ἐλπίζομεν ὅτι διὰ τῶν ἀγώνων της θὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ καὶ θὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὰ αἵσχη ἐν Μόντε-Κάρλο. Χάρις εἰς τὴν ἠθικὴν συναίσθησιν τῶν νεωτέρων γενεῶν κατηργήθησαν ἐν ταῖς ἄλλαις χώραις τὰ τοιοῦτου εἶδους ἄντρα, θᾶπτον δὲ ἡ βράδιον θὰ συγκατανεύσασιν καὶ οἱ ἡγεμόνες τοῦ Μονοίκου, πιεζόμενοι ὑπὸ τῆς δημοσίας γνώμης, νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς ὀλίγον ἐντίμους παραδόσεις τῶν προγόνων των.